

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Profilaktyka zachowań dewiacyjnych w środowisku pracy
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Prevention of problem behaviors in the work environment
Kierunek studiów	Psychologia biznesu i przedsiębiorczości
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	psychologia
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Joanna Chwaszcz
---	-----------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	6	3
ćwiczenia	30	6	

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z psychologii ogólnej i psychologii pracy
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Nabycie przez studentów wiedzy dotyczącej istoty przeciwdziałania różnorodnym zachowaniom dewiacyjnym występującym w środowisku pracy.
C2. Nabycie przez studentów umiejętności w zakresie weryfikacji zapotrzebowania na wsparcie profilaktyczne osób i grup na poziomie profilaktyki selektywnej i wskazującej.
C3. Nabycie przez studentów kompetencji w zakresie konstruowania autorskich programów profilaktycznych w środowisku pracy.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student posiada wiedzę na temat czynników ryzyka oraz czynników chroniących w środowisku pracy, wiedzę na temat zachowań ryzykownych oraz możliwości oddziaływań profilaktycznych w miejscu pracy.	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z profilaktyki do analizowania zachowań ryzykownych, czynników ryzyka i czynników chroniących, o charakterze podmiotowym i zewnętrznym, w środowisku pracy. Potrafi interpretować zjawiska w kontekście teorii zachowania zasobów S. Hobfolla. Student potrafi współpracować w grupie w celu realizacji badań profilaktycznych oraz budowania programu profilaktycznego.	K_U01 K_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania zawodowego. Wyraża dbałość o zdrowie psychiczne, fizyczne i społeczne; identyfikuje indywidualne, i środowiskowe zagrożenia w środowisku pracy. Student podejmuje rozwój własnych kompetencji związanych z pracą psychologa biznesu/przedsiębiorczości.	K_K02 K_K03 K_K05
K_02	Student przyjmuje postawę szacunku wobec osób o różnych potrzebach w miejscu pracy; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami. Współpracuje z profesjonalistami, których działalność koncentruje się na wspieraniu jakości życia w różnych warunkach społecznych i środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem miejsca pracy (rozwoju zawodowego).	K_K04 K_K07

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykład:

Zagadnienia ogólne - prezentacja zagadnień realizowanych w ramach wykładu oraz kryteria zaliczenia;

Rozumienie profilaktyki, profilaktyka – psychoprofilaktyka;

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka powstawania zachowań problemowych w pracy;

Rodzaje profilaktyki - uniwersalna, selektywna, wskazująca;

Teorie leżące u podstaw oddziaływań profilaktycznych;

Strategie profilaktyczne;

Standardy w profilaktyce (europejskie, amerykańskie, polskie rekomendowane przez KCPU);

Weryfikacja potrzeb profilaktycznych w miejscu pracy;

Program profilaktyczny – zasady konstrukcji na podstawie modelu NIDA.

Ćwiczenia:

Zagadnienia ogólne - prezentacja zagadnień realizowanych w ramach ćwiczeń oraz kryteria zaliczenia;

Profilaktyka uniwersalna – dyskusja nt. obecnych działań profilaktycznych w miejscach pracy, analiza celów, treści, adresatów, sposobu przekazu – podejście krytyczne.

Profilaktyka selektywna – poznanie metod diagnozy profilaktycznej, konstruowanie metod autorskich dostosowanych do potrzeb określonego miejsca pracy/zawodu, przeprowadzenie badań, utworzenie zbiorów wyników, obliczenia, analiza wyników, przygotowanie raportu z badań. Raport zawiera co najmniej: nasilenie zachowań problemowych w badanej grupie, analizę czynników ryzyka oraz czynników chroniących.

Przygotowanie programu profilaktycznego na poziomie profilaktyki selektywnej, na podstawie przeprowadzonej diagnozy, według etapów modelu NIDA. Omówienie programów.

Profilaktyka wskazująca – analiza przypadków i opracowanie rekomendacji do pracy indywidualnej na poziomie profilaktyki wskazującej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład, prezentacja, materiały pomocnicze (artykuły)	Egzamin – test wiedzy	Egzamin na platformie Moodle lub test papierowy
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja, praca w grupach, analiza przypadków, prowadzenie badań w terenie, analiza, praca projektowa (program profilaktyczny), prezentacja	Diagnoza profilaktyczna – raport Program profilaktyczny	Plik elektroniczny - format pdf
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja, kontakt z badanymi, praca w grupach metodą projektową	Diagnoza profilaktyczna – raport Program profilaktyczny	Plik elektroniczny - format pdf
K_02	Dyskusja, kontakt z badanymi, praca w grupach metodą projektową	Diagnoza profilaktyczna – raport Program profilaktyczny	Plik elektroniczny - format pdf

VI. Kryteria oceny, wagi...

Na ocenę bardzo dobrą przyswojenie zakładanych treści dla przedmiotu w co najmniej 92%, na ocenę dobrą przyswojenie treści na poziomie co najmniej 76%, na ocenę dostateczną przyswojenie wiedzy na poziomie co najmniej 60%.

Wykład

Weryfikacja – egzamin (100%)

Ćwiczenia

Weryfikacja - obecność na zajęciach (20%), przygotowanie pracy zaliczeniowej obejmującej: raport z diagnozy profilaktycznej grupy (40%) oraz program profilaktyczny na poziomie profilaktyki selektywnej (40%).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Pisarska A. (2023). Oddziaływać skutecznie. Profilaktyka oparta na podstawach naukowych i dowodach. Warszawa: KCPU</p> <p>Fudała J., Dąbrowska K. (2013). Środowisko pracy a alkohol. Działania profilaktyczne i aspekty prawne. Warszawa: PARPA.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Augustynek, A. (2011). Jak walczyć z uzależnieniami? Warszawa: Difin.</p> <p>Badora B., Gwiazda M., Hermann M., Kalka J., Moskalewicz J. (2012). Oszacowanie rozpowszechnienia oraz identyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących w odniesieniu do hazardu, w tym hazardu problemowego (patologicznego) oraz innych uzależnień behawioralnych. Warszawa: CBOS.</p> <p>Bandura A. (2007). „Teoria społecznego uczenia się”. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN</p> <p>Beck, R., Fernandez, E. (2011). Cognitive-behavioral therapy in the treatment of anger: A meta-analysis. <i>Cognitive Therapy and Research</i>, 22, s. 63–74.</p> <p>Chwaszcz J., Niewiadomska I., Lelonek-Kuleta B. (2015). Identyfikacja podmiotowych korelatów ryzykownego korzystania z Internetu. W: I. Niewiadomska (red.) Hazard i inne uzależnienia behawioralne: doniesienia z badań, Warszawa: Polska Fundacja Pomocy Humanitarnej „Res Humanae”.</p> <p>NIDA. (2003). Preventing Drug Use among Children and Adolescents (In Brief). Retrieved from https://www.drugabuse.gov/publications/preventing-drug-use-among-children-adolescents-in-brief.</p> <p>Niewiadomska I., Małek A. (2010). Wyzwanie współczesności – skuteczna działalność profilaktyczna w społecznościach lokalnych. W: Wezwani do działania. Zasoby społeczne w profilaktyce zachowań destrukcyjnych. I. Niewiadomska, M. Kalinowski (red.). Lublin: Wyd. KUL, s. 407-421.</p> <p>Stocki R. (2013). Diagnoza organizacji od A do Z. Warszawa, Wydawnictwo JAK.</p> <p>Stocki R. (2005). Patologie organizacyjne. Diagnoza i interwencja. Dom Wydawniczy ABC.</p> <p>Węgrzecka-Giluń J., Małczewski A. (2011). Europejskie standardy jakości w profilaktyce leczenia uzależnień od narkotyków. Podręcznik dla specjalistów profilaktyki uzależnień. Warszawa: EMCDDA</p>